

Çeviri Kuruluşlarına Üyeliğin Mesleki Gelişime Etkileri: Çevirmenler İçin Fırsatlar ve Kazanımlar

The Impact of Membership in Translation Associations on Professional Development: Opportunities and Gains for Translators

Ezgi Gaga¹

¹ İstanbul Topkapı Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, İstanbul, Türkiye

Öz

Ulusal ve uluslararası çeviri kuruluşları, çeviri piyasasında kalite standartlarını sürdürmek, sektörün gelişimini desteklemek ve çevirmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla faaliyet göstermekte; aynı zamanda, üyelerinin hak ve çıkarlarını gözeterek; çeviri hizmetlerini niteliğini artırmak için etik ilkeler ve standartlar belirleme sorumluluğunu da taşımaktadır. Bu kuruluşlara üye olan çevirmenler, sosyal, pedagojik ve mesleki faaliyetlerini bu platformlar aracılığıyla sürdürebilmektedir. Bu çalışmada, çeviri kuruluşlarına üyeliğin sosyolojik yönleri ele alınmakta, üyeliğin mesleki kazanımlara yönelik katkısı analiz edilmektedir. Çeviri kuruluşları, ortak özellikleri ve sundukları olanaklar bağlamında değerlendirilmektedir. Özellikle çevirmenlerin bu yapılar aracılığıyla kazandıkları avantajlar, Pierre Bourdieu'nün (1986) sermaye kuramı çerçevesinde ekonomik, kültürel, sosyal ve sembolik sermaye boyutlarıyla incelenmektedir. Çalışma kapsamında kullanılan veriler, çeviri kuruluşlarının resmî web sitelerinden elde edilmiştir. Veri seti, kuruluşların tanınırlığı, üye sayısı ve sektördeki faaliyetlerine dayalı olarak oluşturulmuştur. Araştırma, çeviri kuruluşlarına üyeliğin çevirmenlerin çeşitli sermaye türlerini geliştirdiğini ve mesleki kimliklerini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.

Abstract

National and international translation associations operate with the aim of maintaining quality standards in the translation market, supporting the development of the sector, and contributing to the professional advancement of translators. At the same time, they bear the responsibility of safeguarding their members' rights and interests while setting ethical principles and standards to enhance the quality of translation services. Translators who are members of these associations are able to carry out their social, pedagogical, and professional activities through these platforms. This study explores the sociological aspects of membership in translation associations and analyzes how such membership contributes to professional development. Translation associations are evaluated in terms of their common characteristics and the opportunities they offer. In particular, the advantages that translators gain through these structures are examined within the framework of Pierre Bourdieu's (1986) theory of capital, across the dimensions of economic, cultural, social, and symbolic capital. The data used in this study were obtained from the official websites of translation associations. The dataset was constructed based on the organizations' recognition, number of members, and activities within the sector. The research demonstrates that membership in translation associations contributes to the development of various forms of capital for translators and strengthens their professional identity.

Anahtar Kelimeler Çeviri kuruluşları • çevirmenlik mesleği • ekonomik sermaye • kültürel sermaye • sembolik sermaye • sermaye • sosyal sermaye

Keywords Capital • cultural capital • economic capital • social capital • symbolic capital • translation associations • translation profession

Atıf | Citation: Gaga, E. (2025). Çeviri kuruluşlarına üyeliğin mesleki gelişime etkileri: Çevirmenler için fırsatlar ve kazanımlar. *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi-Istanbul University Journal of Translation Studies*, (23), 136-146. <https://doi.org/10.26650/iujts.2025.1667755>

 This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

 2025. Gaga, E.

 Sorumlu Yazar | Corresponding author: Ezgi Gaga ezgigaga@topkapi.edu.tr

Extended Summary

National and international translation associations play a key role in maintaining quality standards in the translation industry. They are established to promote the professional development of translators, enhance quality across the sector, and ensure adherence to ethical standards. By creating professional networks and support systems within their structures, they contribute to the career growth of translators and help establish a professional environment that upholds industry standards.

One of the primary functions of these organizations is to provide platforms where translators can engage in social, pedagogical, and professional activities. Translators who become members of these associations can participate in training and certification programs that help them improve their professional skills and advance their careers. In addition, translation associations play a significant role in advocating for the profession by representing the interests of translators at both national and international levels.

This study examines the sociological aspects of membership in translation associations and focuses on the professional benefits translators gain by joining such organizations. It aims to explore how membership in these associations influences translators' careers, reputation, and professional development. The research adopts Pierre Bourdieu's concept of capital as an analytical framework and explores how translation associations contribute to the accumulation of economic, social, cultural, and symbolic capital among translators. The study first outlines the fundamental principles and structural features of translation associations. It then examines how these structures shape the professional trajectories of translators within the framework of Bourdieu's capital theory.

The research is based on data collected from the official websites of various translation associations. The dataset was compiled based on criteria such as the local and global recognition of these organizations, their number of members, and their active participation in the industry. Through this analysis, it has been determined that translators who are members of such associations gain significant advantages in many aspects. Membership in translation associations has been observed to enhance translators' economic capital. Translators who join these organizations gain benefits such as building professional connections and being listed in directories of professional translators. This facilitates easier access for service seekers thereby, increasing translators' job opportunities and financial resources.

Membership also contributes to the development of translators' cultural capital. Many associations offer professional training and certification opportunities to their members. Through these resources, translators may expand their knowledge base. This finding aligns with Bourdieu's concept of cultural capital, as the acquired training, certifications, and access to publications enhance translators' cultural accumulation and strengthen their professional reputation.

Through membership in translation associations, translators can also enhance their social capital, gaining benefits such as increased recognition within the industry, networking opportunities, community building, and a sense of belonging. Membership allows translators to be included in a professional network, expanding their professional connections. Participation in conferences, webinars, and professional forums, in particular, enables interaction among translators. These platforms bring novice and experienced translators together, creating a collaborative environment where they can gain insights into current trends and innovations in the sector. Furthermore, translators leverage their economic, cultural, and social capital through their membership, strengthening their symbolic capital and increasing their prestige in the industry. In this context, symbolic capital includes elements such as public recognition, certification, and the status of membership in reputable organizations. It serves to validate the translator's competence and professionalism in the eyes of clients and colleagues. Membership in translation associations is an important initiative that supports the professional development of translators and helps advance their careers. With the increasing influence of artificial intelligence and machine translation tools in the sector, translation associations have become critical platforms for protecting the professional status of human translators. They carry out ethical guidelines and awareness campaigns to ensure the sustainability of translators' rights. In doing so, they aim to elevate the value of human expertise and creativity in translation practices. These memberships provide translators with opportunities for professional growth through different forms of capital accumulation.

Giriş

Çeviri sektörü, son yıllarda teknolojik gelişmeler, küreselleşme ve dijital dönüşümün etkisiyle derin değişimler yaşamakta ve önemli ölçüde büyümektedir. Özellikle yapay zekâ ve makine öğrenimi teknolojilerindeki ilerlemeler, çeviri süreçlerinde temel değişimlere yol açmıştır. Bu gelişmeler, çeviri işlemlerinin hızlanmasını sağlarken, insan müdahalesinin azalmasına neden olmaktadır. Bilgisayar destekli çeviri araçları, çeviri süreçlerinde verimliliği ve kaliteyi artırmakta, otomasyonun yaygınlaşmasıyla hata oranları düşmektedir. Geldiğimiz noktada, çeviri süreçleri, ağırlıklı olarak makine çevirisi çıktılarının insan çevirmenler tarafından düzenlenmesi şeklinde ilerlemektedir. Bu durum, zaman ve maliyet tasarrufu sağlarken, iş verimliliğini de artırmaktadır. İnternet ve sosyal medya kullanımının yaygınlaşmasıyla dijital içerik üretiminde sürekli bir artış yaşanmaktadır. Dolayısıyla, farklı dillerde içerik ihtiyacı ortaya çıkmakta ve markaların küresel pazarlarda yerelleştirme hizmetlerine olan talebi belirgin biçimde yükselmektedir. Çeviri sektörünün pazar büyüklüğünün 2034 yılına kadar 54,1 milyar ABD dolarına ulaşması öngörülmektedir. Pazarın, 2024 ile 2034 yılları arasında yıllık bileşik büyüme oranının (%CAGR) 2,5 olması beklenmektedir. Bu büyüme oranı, çeviri sektörünün istikrarlı bir şekilde genişleyeceğini ancak hızlı bir artış yerine daha kademeli bir büyüme kaydedeceğini göstermektedir (FACT Market, 2024).

Öte yandan, ELIS 2024 raporu (Avrupa Dil Endüstrisi Anketi) dil hizmetleri sektöründe küresel ölçekte bir belirsizlik dönemi yaşandığını ortaya koymaktadır. 2023 yılı için olumlu beklentilere rağmen, birçok dil hizmeti şirketi ve serbest çevirmen hem proje sayısının hem de verilen ücretlerin düşüş gösterdiğini ifade etmektedir. Raporda, yapay zekânın, sektörün en büyük gündemi haline geldiği belirtilmektedir. Makine çevirisinin (MT) yaygınlaşmasıyla birlikte düşük maliyetli post-editing (makine çevirisi sonrası düzeltme) hizmetlerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Serbest çalışan dil profesyonelleri, yapay zekânın çeviriye olan talebi azalttığını ve ücretleri düşürdüğünü belirtmektedir. Dil hizmetleri şirketleri ise yapay zekâyı operasyonel verimlilik açısından fırsat olarak görse de bu teknolojinin getirdiği fiyat baskısını engelleyemediklerini ifade etmektedir (ELIS Report, 2024).

Bu tablo, teknolojik dönüşümünün sektöre fırsatlarla birlikte tehditler de getirdiğini göstermektedir, bu bağlamda denge kurmak kritik bir hâl almaktadır. Özellikle yapay zekâ temelli uygulamaların artmasıyla, çevirmenlerin iş tanımları, gelir düzeyleri ve mesleki rolleri dönüşüme uğramakta; bu da bireysel ve kurumsal uyum ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Mevcut koşullar altında, çevirmenlerin, mesleklerini devam ettirebilmeleri için uzmanlık alanlarında derinleşmeleri, teknolojik gelişmelere uyum sağlamaları ve adil çalışma koşulları hakkında bilinçlenmeleri gerekmektedir. Bu çerçevede çeviri kuruluşları, çevirmenlik mesleğinin sürdürülebilirliği için kritik bir konumda bulunmaktadır. Bu yapılar, mesleğin itibarını korumak ve sektörde standartları belirlemek, adil ücretlendirme, iş güvencesi ve etik çalışma koşulları gibi konularda üyelerine karşı sorumluluk taşımaktadırlar. Dolayısıyla çeviri kuruluşları, eğitim, sertifikasyon programları, hukuki standartlar ve mesleki etkinlikler aracılığıyla çevirmenleri desteklemeyi, yetkinlikleri geliştirmeyi ve çevirmenlerin sektördeki rekabet güçlerini yükseltmeyi hedeflemektedir.

Bu çalışmada çeviri kuruluşlarına üyelik, sosyolojik bağlamda incelenerek, üyeliğin çevirmenlere sağladığı faydalar değerlendirilmektedir. Araştırma kapsamında çeviri kuruluşlarının temel özellikleri analiz edilmekte, çevirmenlerin bu organizasyonlara katılımı kazandıkları mesleki avantajlar Pierre Bourdieu'nün sermaye yaklaşımı çerçevesinde ele alınmaktadır (1986). Çalışmada yer verilen kuruluşlar, özellikle ulusal ve uluslararası alanda tanınırlıkları, üye sayıları ve sektöre yönelik aktif faaliyetleri göz önünde bulundurularak seçilmiştir. Bourdieu'nün sermaye kavramına göre, çeviri kuruluşlarına üye olmanın çevirmenlerin mesleki gelişimine katkıları betimlenmektedir.

Çeviri Kuruluşlarının Temel Yapısı

Ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren çeviri kuruluşları, yazılı ve sözlü çevirmenleri bir araya getirerek mesleki dayanışmayı güçlendirmektedir. Bu kuruluşların bazıları belirli çeviri alanlarına odaklanarak uzman çevirmenleri bir araya getirirken (örneğin hukuk, tıp, edebiyat ve teknik çeviri alanlarında uzmanlaşan kuruluşlar¹), bazıları ise tüm çeviri uzmanlık alanlarını kapsayan ve genel mesleki temsil yapıları² olarak faaliyet göstermektedir. Temel işlevleri arasında, profesyonel çeviri standartlarını korumak, çevirmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek ve meslektaşlar arasında iş birliği olanakları yaratmak yer almaktadır. Ayrıca, üyelerinin haklarını ve çıkarlarını savunmakta, çeviri hizmetlerinin kalitesini artırmak amacıyla çeşitli mesleki standartlar ve etik kurallar belirleme görevini üstlenmektedir.

Günümüzde hızlanan dijital dönüşüm süreci ve çeviri sektöründeki piyasa koşullarının giderek daha rekabetçi hale gelmesi, çevirmenlerin bu tür mesleki kuruluşların desteğine olan ihtiyacını artırmaktadır. Özellikle yapay zekâ tabanlı çeviri teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte insan emeğinin görünürlüğü, itibarı ve değeri azalmakta; bu durum çevirmenlerin maddi ve manevi hak kayıpları yaşamasına yol açabilmektedir. Bu bağlamda, ulusal ve uluslararası çeviri standartlarının yeniden gözden geçirilmesi ve güncellenmesi önem arz etmektedir. Bu süreçte çeviri kuruluşları aktif rol oynayarak çevirmenlerin haklarını savunmakta ve mesleğin sürdürülebilirliğini desteklemektedir (Bkz. FIT, ITI, AVTE, ÇEVBİR, Çeviri Derneği). Çeviri kuruluşlarına üye olan çevirmenler, mesleklerini daha güçlü bir konumda icra etme ve sektörde temsil edilme ayrıcalığına sahip olmaktadır. Bunun yanı sıra, kuruluşlar üyelerinin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla çeşitli eğitim etkinlikleri düzenlemektedir. Üyelerin çeviri sektöründe meydana gelen güncel gelişmeleri takip edebilmeleri ve mesleki becerilerini piyasa koşullarına uygun şekilde geliştirebilmeleri için, seminerler, çevrim içi toplantılar, (webinarlar), konferanslar ve atölye çalışmaları düzenlemektedir. Ayrıca farklı çeviri uzmanlık alanlarında uluslararası geçerliliğe sahip sertifika programları da sunmaktadır (Bkz. IAPTI, ATA, EST vb.).

Bu kuruluşlara bağlı çevirmenler, sektörel bilgilere ve kaynaklara daha kolay erişim sağlayabilmektedir. Kuruluşların yayımladığı periyodik bültenler, bilgi edinimini destekleyen önemli kaynaklar arasında yer almaktadır. Aynı zamanda, bu yayınlar, üyeler arası bilgi paylaşımını teşvik ederek, çevirmenlerin mesleki gelişimine katkıda bulunmaktadır. Çeviri kuruluşları, üyeleri arasında iletişimi güçlendirmek amacıyla çeşitli dijital ağlar kurmakta; böylece çevirmenlerin deneyimlerini paylaşımlarını ve profesyonel bağlantılar kurmalarını mümkün kılmaktadır. Düzenledikleri etkinlikler ve sundukları çevrim içi platformlar aracılığıyla, üyelerinin iş birliği yapabileceği verimli ortamlar yaratmaktadır.

Ulusal ve uluslararası çeviri kuruluşları³, kendi bünyelerinde hazırladıkları “etik ilke ve mesleki sorumluluk standartları” doğrultusunda, çeviri profesyonellerinin mesleki standartlarını yükseltmeyi ve etik bir çalışma ortamı oluşmasını teşvik etmektedir. Tüm üyeler, kuruluşun belirlediği bu standartlara uymayı taahhüt ederler. Genel hatlarıyla değerlendirildiğinde, bu standartlar çeviri mesleğinin itibarını koruma, yetkinlik ve beceriler doğrultusunda hizmet verme, çeviri süreçlerinde karşılıklı mutabakatla yapılan sözleşmelere bağlı kalma, çalışmalar sırasında elde edilen bilgileri gizli tutma ve üçüncü kişilerle paylaşmama gibi maddeler içermektedir. Ayrıca, eksiksiz ve doğru çeviri yapmak, hedef kitleye uygun ve tarafsız bir şekilde aktarmak, meslektaşlarına ve yaptıkları işlere saygı duymak, mesleki bilgi ve becerileri sürekli geliştirmek ve

¹Bkz. CEATL (Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires), ATA (Medical Division), NAJIT (National Association of Judiciary Interpreters and Translators), IMIA (International Medical Interpreters Association), GALA (Globalization and Localization Association), AVTE (AudioVisual Translators Europe), ÇEVBİR (Çevirmenler Meslek Birliği), TKTD (Türkiye Konferans Tercümanları Derneği)

²Bkz. FIT (International Federation of Translators), IAPTI (International Association of Professional Translators and Interpreters), TWB (Translators without Borders), AIIC (International Association of Conference Interpreters), ATA (American Translators Association), EST (European Society for Translation Studies), Çeviri Derneği

³Bkz. ATA Code of Ethics, IAPTI Code of Ethics, AIIC- Code of Professional Ethics, Çeviri Derneği- Mesleki ve Etik İlkeler Bildirgesi

profesyonel uygulamalardaki değişimlere ayak uydurmak da bu standartların temelini oluşturmaktadır. Tüm bu ilkeler, çeviri sektöründe etik ve profesyonel bir çalışma ortamı sağlamak amacıyla benimsenmektedir.

Edebiyat çevirisi gibi özel alanlara yönelik çeviri profesyonellerinin mesleki haklarını ve çıkarlarını savunan çeviri kuruluşları da mevcuttur. Bu yapılar, üyelerine mali haklar ve telif alacaklarının takibi konusunda çeşitli destekler sunmaktadır (bkz. ÇEVBİR, 2025). Avrupa nezdinde çevirmenlerin haklarını ve çıkarlarını koruma faaliyeti yürüten kuruluşlar ise, üyelerinin hukuki, sosyal ve ekonomik haklarının savunmak, adil ücretlerin belirlenmesi ve mesleki statülerin korunmasını sağlamak amacıyla çalışmalar yürütmektedir (bkz. CEATL, 2025; SFT, 2025; BDÜ, 2025). Bu doğrultuda, çevirmenlerin haklarını gözetan politikaların oluşturulmasına da aktif biçimde katkı sunmayı hedeflemektedirler.

Çeviri kuruluşları, yerel piyasa dinamiklerine göre çevirmen emeğinin adil biçimde ücretlendirilmesi için referans niteliğinde yıllık asgari birim ücreti tarifesi ve ücretlendirme politikaları yayımlayabilmektedir (bkz. ÇEVBİR, 2025; Çeviri Derneği, 2025; SFT, 2025; BDÜ, 2025). Bu tarifelerde, makine çevirisi düzeltmesi ücretlendirme (post-editing) maddesi de artık yer almakta, bu hizmeti sağlayan çevirmenlerin sektörde hak kaybı yaşamaması amaçlanmaktadır. Son yıllarda, uluslararası düzlemde birçok çeviri kuruluşunun özellikle makine çevirisi ve yapay zekâ araçlarının kullanımının, insan çevirmen emeğini değersizleştirilmesine karşı kampanyalar yürüttüğü, manifestolar yayımladığı ve adil ücretlendirme konusunda yasal düzenlemelerle piyasayı yönlendirme faaliyetleri içinde oldukları görülmektedir. Bu çabalar, piyasa koşullarını insan çevirmenler lehine şekillendirme amacı taşımaktadır. Bu bağlamda, AVTE'nin (Avrupa Görsel-İşitsel Çevirmenler Derneği) yayımladığı *makine çevirisi manifestosu*, örnek gösterilebilir. Manifesto, makine çevirisinin varlığını reddetmeden çevirmen emeğine ve yaratıcılığına önem veren etik ve sürdürülebilir bir çeviri sektörü çağrısı yapmaktadır. AVTE'ye paralel olarak, ITI da yavaş yemek (slow food; Petrini, 2007) ve yavaş turizm (slow tourism; Dickinson & Lumsdon, 2010) hareketlerinden ilhamla, çevirinin insani bir süreç olduğunu vurgulayan "slow translation (yavaş çeviri)" kampanyasını başlatmıştır (2024). Bu kampanya, çeviride yalnızca kelimelerin değil anlamın aktarıldığını, kaynak metnin inceliklerini kavrayabilmek için gerekli zamanın değerli olduğunu ve hedef dile aktarımın hassasiyet, ustalık ve sanatsal bir bakış açısıyla yapılması gerektiğini savunmaktadır. Ayrıca, yapay zekâyâ aşırı güvenmenin kültürel bağlamı, dilin nüanslarını ve anlatım zenginliğini kaybettireceğine dikkat çekmektedir. Bu söylemler aracılığıyla, çeviri sektöründe makine çevirisinin yaygınlaşmasına karşı insan emeğinin önemi vurgulanmakta ve farkındalık yaratılmaya çalışılmaktadır.

Avrupa dil ve çeviri piyasasındaki eğilimleri ve karşılaşılan zorlukları belirlemek amacıyla, FIT Europe (Uluslararası Çevirmenler Federasyonu Avrupa Kolu), uluslararası dil işletmeleri ve kuruluşlarının ortak girişimi olan ELIS Anketi'ne kendi çatısı altındaki üyelerin katılımını teşvik etmektedir (2025). Bu katılımı birlikte anket, geniş bir çeviri profesyoneli kitlesine ulaşmaktadır. Elde edilen veriler, çeviri sektörünün güncel durumuna ışık tutmakta, bu doğrultuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesine ve uygulanacak aksiyon planlarının şekillendirmesine kaynak oluşturmaktadır.

Çeviri Kuruluşlarına Katılım Koşulları

Çeviri kuruluşlarına üye olabilmek için adayların belirli standartları karşılaması gerekmektedir. Özellikle dil ve çeviri alanında eğitim almış olmak, ilgili alanlarda lisans, yüksek lisans derecesine ya da çeviriyle ilgili sertifikalara sahip olmak, temel şartlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, çeviri yapılan dillerde yeterlilik belgeleri sunmak, belirli bir süre çeviri sektöründe deneyim kazanmak ve yapılan çevirileri belgelemek de üyelik sürecinin önemli değerlendirme kriterlerindendir.

Üyelik sürecini kolaylaştıran bir diğer unsur, kuruluşların aktif üyelerinden veya sektörle bağlantılı iş kollarından alınan referans mektuplarıdır. Adayların üyelik durumu, kuruluşların üyelik değerlendirme toplantılarında karara bağlanır. Bu süreçte, adayların öne çıkan nitelikleri detaylı biçimde incelenir. Bazı

kuruluşlar ise, üyelik sürecinde yazılı ve sözlü mülakatlar uygulayabilmektedir. Değerlendirme sırasında adayların sunduğu referanslar dikkate alınarak, meslek etiğine ve profesyonel standartlara bağlılık düzeyleri de değerlendirilmektedir.

ATA (Amerikan Çevirmenler Derneği) (2020) ve ITI (Birleşik Krallık merkezli Çeviri ve Tercümanlık Enstitüsü) (2024) gibi kuruluşlar, üyelik için kurumun çevirmenlik sertifikasyon sınavını başarıyla geçmeyi bir kriter olarak belirlemiştir. Bu sertifikaya sahip olan üyeler, kurumun profesyonel çevirmenler dizinine eklenir ve uluslararası alanda tanınırlık kazanır. Sertifikasyon, çevirmenler için bir nitelik ve kalite göstergesi olarak kabul edilmektedir. Benzer şekilde, AIIC (Uluslararası Konferans Çevirmenliği Derneği) üyeliğine başvurabil-
mek için adayların asgari 150 gün konferans çevirisi yapmış ve başvurdukları dillerde en az 50 gün sözlü çeviri deneyimine sahip olmaları gerekmektedir. Yapılan çevirilerin belgelerle doğrulanması zorunludur. Ayrıca, AIIC üyeliği için, aktif üyeler arasından en az ikisi, adayla aynı bölgeden olmak üzere üç sponsor üyenin onayı gereklidir. Sponsor üyelerin, adayın mesleki becerilerini, etik kurallara bağlılığını, dil yeterliliğini ve adayın gerçekten konferans tercümanı olarak çalıştığını teyit edebilecek deneyime sahip olması beklenmektedir. Üyelik başvuruları, çeviri kuruluşlarının resmî web siteleri üzerinden çevrim içi başvuru formu doldurularak, gerekli belgeler sunularak yapılmakta veya e-posta yoluyla gerçekleştirilmektedir. Başvurunun değerlendirilmesinin ardından kuruluş, adaya üyelik durumu hakkında geri bildirimde bulunur. Bazı kurumlar onaylanan adaylar için 60 günlük itiraz süreci başlatmakta; bu süre içinde itiraz gelmemesi halinde üyelik kesinleşmektedir (Bkz. AIIC).

Dolayısıyla, çevirmenler, çeviri kuruluşlarına üye olarak, yalnızca mesleki bir topluluğa dahil olmakla kalmaz, aynı zamanda çeviri piyasasında kabul gören belirli standartları karşıladıklarını da göstermiş olurlar. Bu standartlara ulaşmak, yalnızca teknik yeterlilikle değil; aynı zamanda meslek alanında tanınma, onaylanma ve meşruiyet kazanma süreçleriyle yakından ilişkilidir. Bu noktada, çeviri kuruluşlarına üyelik yoluyla edinilen mesleki tanınırlık, ağlara erişim, sertifikasyon gibi unsurlar; Pierre Bourdieu'nün (1986) ortaya koyduğu sosyal, kültürel ve sembolik sermaye biçimleriyle doğrudan ilişkilidir. Bu çalışma kapsamında, çeviri kuruluşlarına üyeliğin çevirmenlerin mesleki gelişimine sağladığı katkılar, Bourdieu'nün sermaye kuramı temelinde değerlendirilecektir.

Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi: Pierre Bourdieu'nün Sermaye Kavramı

Pierre Bourdieu'nün eylem kuramına göre, tüm eyleyenler kültürel alanlarda ve tüm diğer alanlarda olduğu gibi, sosyal bir konum elde etmek için rekabet halindedir. Bu rekabet, sosyal yapıyı şekillendirir. Bireyler için mücadele konusu haline gelen kaynaklar, zamanla sermaye haline gelir (1986, s. 241). Bu yapıda, eyleyenler sahip oldukları sermaye miktarları ve mevcut sermayelerinin göreceli kombinasyonlarına göre konum alırlar (Bourdieu, 1989, s. 20). Bourdieu, bireylerin ve grupların konumlandığı bu rekabetçi yapıları 'alan' kavramıyla açıklar. Bu alanda, eyleyenler mevcut güçlerini koruma ya da değiştirme çabasıyla sürekli mücadele halindedir (Gouanvic, 2005). Bourdieu, alan kavramını oyun metaforuyla ilişkilendirir. Eyleyenler oyuna girerek, oyunun oynanmaya değer olduğunu kabul eder ve bu kabul, mücadelelerinin temel amacını oluşturur. Her eyleyen, oyunda Bourdieu'nün sermaye türleriyle bağlantılı olarak, güçleri birbirinden farklı temel kozlara sahiptir. Kozların gücü nasıl oyuna göre değişiyorsa, farklı sermaye türlerinin hiyerarşisi de farklı alanlarda değişmektedir (2003, s. 82).

Sermaye, işlev gördüğü alana bağlı olarak üç temel biçimde ortaya çıkmaktadır (Bourdieu, 1986, s. 243). Bu üç temel sermaye türü *ekonomik sermaye*, *kültürel sermaye* ve *sosyal sermaye* olarak sınıflandırılır.

Ekonomik sermaye; bireylerin sahip olduğu para ve maddi kaynakların tümünü ifade eder. Bu sermaye türü, bireylerin edinmek istedikleri nihai sermaye biçimi olarak kabul edilir (s. 252). Diğer tüm sermaye türleri ekonomik sermayeye indirgenebilir, bu nedenle ekonomik sermaye türü diğer sermaye türlerine

göre hiyerarşik olarak en üst konumda yer almaktadır. Sosyal yapılar içinde bireyler, ekonomik sermaye gücüyle diğer sermayelerini artırma ve alanda avantajlı bir konum elde etme potansiyeline sahiptirler.

Kültürel sermaye ise; ekonomik olmayan diğer mal ve hizmetleri ifade eder ve bireylerin toplumda egemen kesimin onayladığı yüksek değerlerle kendilerini donatması anlamına gelir. Örneğin, mezuniyet derecesi ve türü, eğitim alınan okul, sahip olunan kültürel mallar, kültürel sermayeyi geliştiren unsurlar arasında yer alır. Diğer sermaye kaynakları, ekonomik sermayenin dönüştürülmüş veya gizlenmiş biçimleri olabilmektedir (s. 252). Örneğin, ekonomik sermayeyi dönüştürerek belli bir konuda eğitim almak, maddi bir kaynağın kültürel sermayeye dönüşümü biçiminde nitelendirilebilir.

Sosyal sermaye, bireylerin sosyal bağlantılar yoluyla elde ettiği mevcut veya potansiyel kaynakların toplamını ifade eder. Bourdieu'ye (s.253) göre, sosyal sermaye, bir bireyin sosyal bağlantılarının büyüklüğü ve bu bağlantıların (diğer eyleyenlerin) sahip olduğu toplam sermaye hacmiyle ölçülebilir. Belirli bir gruba üyelikle kurulan sosyal ilişkiler, kişiye alanda tanınırlık ve ayrıcalık gibi avantajlar sağlar. Bireyler ekonomik sermayeleri ile erişemedikleri diğer eyleyenlerin sermayelerine, sosyal sermayeleri ile erişebilirler.

Son olarak *sembolik sermaye*, bir bireyin toplumda sahip olduğu meşruiyet, prestij, itibar ve tanınırlık gibi değerlerin tümünü temsil eder. Diğer sermaye türlerinin (ekonomik, kültürel, sosyal) dönüştürülmesiyle elde edilir ve toplum tarafından kabul edilen bir statü biçimine dönüşür. Bu nedenle, sembolik sermaye geçmişte edinilen tüm sermaye türlerinin eklenmesi ve dönüştürülmesiyle ortaya çıkar. Bourdieu'nün sosyolojisinde, sermayeler arasındaki dönüşüm merkezi bir önem taşımaktadır. Bu nitelik, bireylere ve gruplara, bir sermaye biçimini başka bir sermaye türünü biriktirerek tamamlayabilme fırsatı sunar. Böylece, sınıflı toplumda bireyler, sosyal konumlarını sürdürebilir veya statülerini yükseltebilirler.

Araştırma Tasarımı

Bu çalışmada, Pierre Bourdieu'nün sermaye kavramı çerçevesinde çeviri kuruluşlarının mesleki gelişime katkı sağlama biçimleri ve sundukları olanaklar incelenmektedir. Araştırmada, belgesel analiz yöntemi kullanılmakta, temel veri kaynağı olarak çeviri kuruluşlarının resmî web sitelerinden elde edilen bilgiler esas alınmaktadır. Veri seti özellikle söz konusu kuruluşların yerel ve küresel alanda tanınırlığı, üye sayısı ve sektörde aktif faaliyetlerde bulunmaları gibi ölçütlere dayanılarak oluşturulmuştur. Kuruluşların resmî web sitelerinde yer alan kurumsal bilgiler, üyelik türleri, sunulan eğitim ve sertifikasyon programları ile üyeler arası bağlantı kurma olanakları analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çeviri Kuruluşlarına Üyeliklerin Sermaye Kavramına Göre Değerlendirmesi

Çeviri mesleği, belirli egemen güçlerin yönlendirdiği bir alanda icra edilir ve bu doğrultuda çeviri sektörü bir güç alanı olarak tanımlanabilir. Alanda, çevirmenler mesleklerini ve çeviri pratiklerini gerçekleştirirken bir statü mücadelesi içinde konumlanırlar. Bu süreç, yalnızca teknik bir işlem olmaktan öte, sosyal, kültürel ve ekonomik sermayenin etkileşim halinde olduğu dinamik bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla çeviri becerisi kazanımı, sadece bireysel yeteneklere dayanmaz, aynı zamanda belirli sosyal ve ekonomik faktörlerin etkisiyle şekillenir (Simeoni, 1998, s.14).

Çeviri alanı da her toplumsal alan gibi zımnî olarak bir giriş hakkı dayatır (Bourdieu, 1986). Dolayısıyla her mesleki alanda olduğu üzere çeviri alanına dahil olabilmek için bazı katılım koşulları ve gereklilikler mevcuttur. Alanda varlık gösterebilmek ve rekabet edebilmek için ekonomik, kültürel, sosyal ve sembolik sermayeye sahip olmak gerekir. Bir diğer deyişle, yeterli sermaye birikimine sahip olmayanlar için bu alan erişilir olmayacaktır. Çeviri alanın gerektirdiği sermaye türlerine sahip bireyler, Bourdieu'nün "oyun" olarak

nitelendirdiği bu yapıya dahil olur ve oyunun oynanmaya değer olduğunu kabul ederler. Ancak mücadele edebilmek için ellerindeki sermayeyi, yani güçlerini, etkin şekilde kullanmaları gerekir. Bu doğrultuda, çeviri kuruluşlarına üyelik başvurusunda bulunanlar, alandaki rekabete uyum sağlayacak yatkınlıklara (habitus) sahip olduklarını göstermekte ve oyunda daha güçlü bir konum elde edebilmek için mevcut sermayelerini artırmayı hedeflemektedirler.

Çeviri kuruluşlarını üyeliliğin çevirmenlerin ‘ekonomik’ sermayesini artırdığı gözlemlenmiştir. Bu kuruluşlara üye olan çevirmenler iş bağlantıları oluşturma, kuruluşların oluşturduğu profesyonel çevirmen dizinde yer alma gibi ayrıcalıklara sahip olmaktadır. Bu sayede hizmet alıcıları çevirmenlere dizinler üzerinden daha kolay ulaşmakta, çevirmenlerin iş alma potansiyeli yükselmekte ve ekonomik kaynakları artmaktadır.

Örneğin, AIIC’in web sitesi üzerinden AIIC onaylı konferans tercümanlarına ya da sürecin tüm aşamalarını yöneten; ekip seçimi, teknik altyapı, lojistik ve kalite güvencesinden sorumlu uzman tercümanlara (consultant interpreter) ulaşmak mümkündür. ITI’nın MITI (Member of the Institute of Translation and Interpreting) adıyla sunduğu üyelik türüne sahip olanlar, *qualified translator* (yetkin çevirmen) statüsü kazanarak, ITI logosunu kullanabilir ve kuruluşun profesyonel çevirmenler dizininde yer alıp, nitelikli çeviri hizmeti sunduklarını belgeleyebilir. Benzer şekilde IAPTI (Uluslararası Profesyonel Çevirmenler ve Tercümanlar Derneği) *iapti.org* uzantılı e-posta adresi ve IAPTI logosu kullanarak bu kuruluşa bağlı çevirmen olduklarını ifade edebilirler. Ayrıca kuruluşlara ait mesleki ağlar sayesinde çevirmenler ve işverenler ortak platformlarda bir araya gelerek birbirlerini tanıma ve iş bağlantıları kurabilme ve iş alma imkânı edinirler. Bu tür ayrıcalıklar, üyelerin ekonomik sermayelerini güçlendiren fırsatlar olarak değerlendirilebilir.

Çevirmenlik kuruluşları, çevirmenlerin kültürel sermayelerini geliştirmelerine katkı sağlar. Birçok kuruluş üyelerine mesleki eğitimler ve sertifikasyon imkanları sunmaktadır (Bkz. ATA, AIIC, IAPTI, EST, FIT). Düzenlenen webinarlar, kongreler ve seminerler üyelere mesleki gelişim fırsatı yaratır. Ayrıca bazı kuruluşlar ücretsiz ve indirimli olarak yayınlardan, etkinliklerden yararlanma ayrıcalığı tanımaktadır. Örneğin, IAPTI üyeleri kuruluşun iş birliği içinde olduğu yayınlardan ve dijital platformlardan avantajlı fiyatlarla yararlanabilmektedir. Benzer şekilde IATIS (Uluslararası Çeviri ve Kültürlerarası Çalışmalar Derneği) üyeleri derneğin anlaşmalı olduğu yayın evlerinden çıkan kaynaklara ve etkinliklere belirli oranlarda indirimli erişim sağlayabilmektedir. Bu tür kuruluşların sunduğu olanaklar sayesinde çevirmenler, bilgi birikimlerini geliştirme fırsatı bulmaktadır. Bu bulgu, Bourdieu’nün kültürel sermaye kavramıyla örtüşmektedir. Alınan eğitim, edinilen sertifikalar, erişilen yayınlar çevirmenin kültürel birikimini artırarak, mesleki itibarını güçlendirmektedir.

Çeviri kuruluşlarına üyelikler çevirmenlerin sosyal sermayelerini geliştirmelerine önemli katkılar sağlamaktadır. Özellikle içinde bulundukları grup başta olmak üzere, alanda tanınırlık, iş bulma, topluluk kurma, aidiyet geliştirme gibi ayrıcalıklardan yararlanmaktadırlar. Üyelikler sayesinde çevirmenler mesleki iş ağına dahil olmakta, kuruluşların dâhilî iletişim ağlarına veya profesyonel çevirmenler dizinine katılarak, ulusal ve uluslararası düzeyde çevirmenlerin tanınırlık ve görünürlükleri artmaktadır. Ayrıca kuruluşların mesleki hakların güvenceye alınmasına dair belirledikleri tüzükler ve kararlar, üyelerin mesleki aidiyet duygusunu pekiştirmekte ve mesleki dayanışmayı artırmaktadır. Neticede çeviri mesleğini yürütmeye yalnızca bireysel yetkinlik yeterli değildir, üyelikler aracılığıyla kurulan kişiler ve gruplar arası mesleki ilişkiler çevirmenlerin tanınmasına, potansiyel iş kaynaklarına ulaşmalarına imkân sağlamaktadır. Böylece çevirmenler sosyal sermayelerini genişleterek mesleki fırsatları artırmakta ve alandaki pozisyonlarını güçlendirmektedir.

Çevirmenler, çeviri kuruluşlarına üyelikle ekonomik, kültürel ve sosyal sermayelerini dönüştürüp sektördeki prestijlerini artırarak sembolik sermayelerini güçlendirmektedir. Bu kuruluşların özellikle çeviri mesleğinin sembolik sermayesini koruma ve artırma amacıyla çeviri sektörünü yönlendirme işlevleri vardır. Örneğin AVTE Europe’un *makine çevirisi manifestosu*, ITI’nın *slow translation* kampanyası çeviri sürecinin yalnızca teknik bir sürece indirgenemeyeceğini ifade etmektedir. İnsan çevirmenin makine çevirisi karşısında

anlamı, kültürel bağlamı çözümleme, etik unsurları gözetme ve estetik üslubu aktarma becerlerine sahip olduğu vurgulanmaktadır. Bu söylem, insan çevirmenlerin mesleki itibarını ve mesleğin sürdürülebilirliğini pekiştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca kuruluşlar çevirmenlerin mesleki haklarını savunarak, onların çıkarlarını korumayı hedeflemekte, çevirmenlerin uzmanlığının toplumsal bir değer olarak kabul görmesi için çabalamaktadır. Çevirmenlerin ekonomik, kültürel ve sosyal sermaye birikimleri ile oluşturdıkları sembolik sermaye bu kuruluşlar aracılığıyla korunmaktadır. Bu yapılar, çevirmenlik mesleğinin saygın bir statüye sahip olması için alanda aktif rol oynamaktadırlar.

Tartışma ve Sonuç

Çeviri kuruluşlarına üye olmak, çevirmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyen ve kariyerlerinde ilerlemelerine katkı sağlayan önemli bir girişimdir. Bu üyelikler, çevirmenlere farklı sermaye türleri üzerinden mesleki gelişim olanağı sağlamaktadır. Öte yandan, çevirmenlerin içinde bulunduğu coğrafi kısıtlar, ekonomik farklılıklar, her çevirmenin bu imkânlardan eşit biçimde yararlanmasını engelleyebilmektedir. Özellikle uluslararası mecrada faaliyet gösteren çeviri kuruluşlarının üyelik ücretlerini ödeyebilmek, ekonomik sermayeleri kısıtlı olan çevirmenler için zorlayıcı olabilir. Ayrıca, ekonomik ve coğrafi kısıtlar, çevirmenlerin dünya çapında düzenlenen eğitim ve sertifikasyon programlarına erişimini sınırlandırabilmektedir. Şüphesiz, sermaye birikimleri arasındaki fark, eşitsizliklere neden olmaktadır. Ekonomik, sosyal ve kültürel sermayesi daha fazla olan üyeler, kuruluşların sunduğu hizmetlerden daha fazla yararlanacaktır. Dolayısıyla sembolik sermayelerini daha fazla geliştirebilecektir. Boerdiue'nün, sermaye yaklaşımına göre toplumsal yapılarda bu tür eşitsizlikler olağan ve kaçınılmazdır. Toplumsal alandaki güç ilişkileri sermaye birikimlerinin dengesiz dağılımına zemin hazırlamaktadır (1986).

Çeviri kuruluşlarının çevirmenlerin ekonomik, kültürel, sosyal ve sembolik sermayelerinin geliştirmelerine olanak vererek onların mesleki gelişimlerine katkı sağladığı açıkça görülmektedir. Öte yandan, bu hizmetlerden yararlanma hususunda avantajlı ve dezavantajlı grupların olduğu yadsınamayacak bir gerçekliktir. Mevcut durum çeviri piyasasında hiyerarşileri güçlendirmekte, sermaye birikimleri arasında dengesizlikleri artırmaktadır. Çeviri kuruluşlarının bu bağlamda daha kapsayıcı ve eşitlikçi politikalarla, tüm üyelerinin sermaye birikimlerini geliştirmelerine imkân sağlayan erişilebilir hizmetler sunması, dengesizliklerin azaltılması açısından son derece önemlidir.

Bu araştırmanın sınırları gereği, çeviri kuruluşlarına üyelikle ilişkili olası sosyal eşitsizlikler ele alınmamıştır. Ancak ileride yapılacak çalışmalarda özellikle ekonomik ve coğrafi kısıtların çevirmenlerin sermaye birikimleri üzerine etkilerine odaklanılması, konunun farklı boyutlarını ortaya koyacaktır. Gelecek araştırmalarda, çeviri kuruluşlarının sunduğu fırsatların daha kapsayıcı ve erişilebilir olmasına yönelik çözüm önerileri geliştirilebilir.

Hakem Değerlendirmesi	Dış bağımsız.
Çıkar Çatışması	Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.
Finansal Destek	Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer Review	Externally peer-reviewed.
Conflict of Interest	The author has no conflict of interest to declare.
Grant Support	The author declared that this study has received no financial support.

Yazar Bilgileri
Author Details

Ezgi Gaga

¹ İstanbul Topkapı Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, İstanbul, Türkiye

0000-0001-8985-3517

ezgigaga@topkapi.edu.tr

Kaynakça | References

- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (ss. 241–258). New York: Greenwood Press.
- Bourdieu, P. (1989). Social space and symbolic power. *Sociological Theory*, 7(1), 14–25.
- Bourdieu, P. (2006). *Pratik nedenler: Eylem kuramı üzerine*. İstanbul: Hil Yayınları.
- Bourdieu, P. & Wacquant, L. (2003). *Bir düşünümsel antropoloji için cevaplar*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Dickinson, J. & Lumsdon, L. (2010). *Slow travel and tourism*. Londra: Taylor & Francis Group.
- ELIS 2024 Report. (2024). *European Language Industry Survey 2024*. Brüksel: FIT Europe.
- FACT Market Research Report. (2024). *Growth projections for the translation industry: 2024–2034*. Londra: FACT Market.
- Gouanvic, J. M. (2005). A Bourdieusian theory of translation, or the coincidence of practical instances: Field, ‘habitus’, capital and ‘illusio’. *The Translator*, 11(2), 147–166.
- Petrini, C. (2007). *Slow food nation: Why our food should be good, clean, and fair*. New York: Rizzoli.
- Simeoni, D. (1998). The pivotal status of the translator’s habitus. *Target: International Journal of Translation Studies*, 10(1), 1–39. <https://doi.org/10.1075/target.10.1.02sim>

Web Siteleri

- AIIC (International Association of Conference Interpreters). (2020). Active members. Erişim adresi: <https://aiic.org/site/interpreter/active-members>
- AIIC (International Association of Conference Interpreters). (2024). Erişim adresi: <https://aiic.org/company/roster/companyRosterDetails.html?companyId=13403&companyRosterId=120>
- ATA (American Translators Association). (2020). ATA membership application packet. Erişim adresi: <https://atanet.org/wp-content/uploads/2020/05/ata-membapp.pdf>
- ATA (American Translators Association). (2024). About us. Erişim adresi: <https://www.atanet.org>
- ATA (American Translators Association). (2024). Code of ethics. Erişim adresi: <https://www.atanet.org/about-us/code-of-ethics/>
- ATA Medical Division. (2024). About us. Erişim adresi: <https://ata-md.org>
- AVTE (AudioVisual Translators Europe). (2025). Manifesto on machine translation. Erişim adresi: <http://avteurope.eu>
- AVTE (AudioVisual Translators Europe). (2025). Who we are. Erişim adresi: <https://avteurope.org/who-we-are>
- BDÜ (Bundesverband der Dolmetscher und Übersetzer e.V.). (2025). Beratung & Leistungen. Erişim adresi: <https://bdue.de/der-bdue/leistungen/beratung>
- CEATL (Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires). (2025). Who we are. Erişim adresi: <https://www.ceatl.eu/about-us/who-we-are>
- Çevbir (Çevirmenler Meslek Birliği). (2025). Bireysel hak takibi başvuru kılavuzu. Erişim adresi: <https://cevbir.org.tr/bireysel-hak-takibi-basvuru-kilavuzu>
- Çeviri Derneği. (2025). Erişim adresi: <https://ceviridernegi.org/>
- Çeviri Derneği. (2025). Mesleki ve etik ilkeler bildirgesi. Erişim adresi: <https://ceviridernegi.org/mesleki-ve-etik-ilkeler-bildirgesi/>
- EST (European Society for Translation Studies). (2025). About us. Erişim adresi: <https://www.est-translationstudies.org>
- FIT (International Federation of Translators). (2025). About FIT. Erişim adresi: <https://en.fit-ift.org>
- FIT Europe. (2025). Publications & resources. Erişim adresi: <https://fit-europe-rc.org/en/resources/publications/>
- GALA (Globalization and Localization Association). (2025). Erişim adresi: <https://www.gala-global.org>
- IAPTI (International Association of Professional Translators and Interpreters). (2025). Membership benefits. Erişim adresi: <https://www.iapti.org/benefits/>
- IAPTI. (2024). Code of ethics. Erişim adresi: <https://www.iapti.org/code-of-ethics/>

- IATIS (International Association for Translation and Intercultural Studies). (2024). Routledge benefits for IATIS members. Erişim adresi: <https://www.iatis.org/index.php/news/item/1599-routledge-benefits-for-iatis-members>
- IMIA (International Medical Interpreters Association). (2025). Erişim adresi: <https://www.imiaweb.org>
- ITI (The Institute of Translation and Interpreting). (n.d.). Slow translation manifesto. Erişim adresi: <https://www.iti.org.uk/discover/policy/slow-translation-manifesto.html>
- NAJIT (National Association of Judiciary Interpreters and Translators). (n.d.). Erişim adresi: <https://najit.org>
- SFT (Société Française des Traducteurs). (2025). Erişim adresi: <https://www.sft.fr/fr/>
- Slow Food. (2025). Erişim adresi: <https://www.slowfood.com/>
- Slow Tourism. (2025). Defining slow tourism. Erişim adresi: <https://www.interregeurope.eu/slowdown/news-and-events/news/defining-slow%20tourism#:~:text=Unlike%20mass%20tourism%2C%20which%20often,the%20local%20culture%20and%20landscape>
- TKTD (Türkiye Konferans Tercümanları Derneği). (2025). Erişim adresi: <https://www.tktd.org/>
- TWB (Translators without Borders). (2025). Erişim adresi: <https://translatorswithoutborders.org>